

**ELÄKETURVAKESKUS
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN**

Osasto/käsittelijä Avdelning/handläggare
LA/Outi Lehmus

YLEISKIRJE

A 26/88

Päivämäärä Datum

17.10.1988

Työeläkelaitoksille

TYÖTTÖMYYSTURVALAIN MUUTOS

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta (HE 151/88).

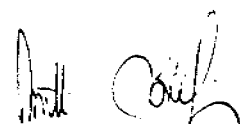
Esityksessä ehdotetaan parannettavaksi pitkäaikaistyöttömien ja osa-aikatyötä tekevien työttömyysturvaa. Lisäksi on tarkoitus yhteensovittaa työttömyyspäiväraha ja sairausvakuutuslain mukainen päiväraha niin, ettei toinen etuus lakkaa ennen kuin toisen suorittaminen voi alkaa.

Muutoksen jälkeen työttömyyspäivärahaa voitaisiin suorittaa työttömyyspäivärahaan oikeutetulle myös siltä työttömyysajalta, jolta henkilö ei saa sairausvakuutuslain omavastuusäännösten johdosta päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.1989.

ELÄKETURVAKESKUS

Antti Suominen

Pentti Koivisto

LIITTEET

Hallituksen esitys 151/88

Postiosoite Postadress

PL 11 00521 HELSINKI
PB 11 00521 HELSINGFORS

Käyntiosoite Besöksadress

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaforbron 7 00520 HELSINGFORS

Puhelin Telefon

(90) 1511
Telekopio (90) 1481172

Pankkiilit Bakkonton

KOP 142610-4301
SYP 229838-581
SKOP 400031-1235

SHOP 572333-161
STS 710106-8117
PSP 5041-6

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan parannettavaksi pitkäaikaistyöttömien ja osa-aikatyötä tekevien työttömyysturvaa. Lisäksi tarkoituksena on esityksen mukaan yhteensovittaa työttömyyspäiväraha ja sairausvakuutuslain mukainen päiväraha niin, ettei toinen etuus lakkaa ennen kuin toisen suorittaminen voi alkaa.

Lainmuutoksesta aiheutuisi valtiolle vuonna 1989 noin 39 miljoonan markan lisäkustannukset. Vuositasolla valtiolle esitetyistä muutoksis-

ta aiheutuvat kustannukset olisivat noin 93 miljoonaa markkaa.

Esitys perustuu vakautusratkaisuun ja liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1989. Osa-aikatyön osalta asiaa on valmisteltu osa-aikatyön työttömyysturvatyöryhmässä.

Hallituksen esitykseen sisältyvät ehdotetut työttömyysturvalain muutokset ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1989.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Sairausvakuutuslain 19 §:n 1 momentissa (471/81) tarkoitettu omavastuu-aika, jolta ei suoriteta päivärahaa, eli työkyvyttömyyden alkamispäivä ja seitsemän sitä seuraavaa arkipäivää, koskee kaikkia päivärahan saajia. Omavastuu-aika on otettu lakiin lähinnä kustannussyistä ja sairausvakuutuksen hallintokulujen kohtuuttoman korvaamisen estämiseksi. Myöskään vakuutetulle lyhytaikaisesta työkyvyttömyydestä aiheutuvat taloudelliset menetykset eivät yleensä ole kohtuuttoman suuria. Kun työtön henkilö sairastuu työttömyyspäivärahaa saadessaan, niin sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan soveltaminen ei kuitenkaan ole perusteltavissa. Työttömyyspäivärahaa saavan osalta työkyvyttömyystilanteessa työttömyyspäivärahan tilalle tulee toinen sosiaalietuus, sairausvakuutuslain mukainen päiväraha. Työttömyyspäiväraha ja sairausvakuutuslain

mukainen päiväraha tulisi yhteensovittaa niin, ettei toinen etuus lakkaisi ennen kuin toisen suorittaminen voi alkaa. Työttömyysturvalain (602/84) 4 §:n mukaan työttömyyspäivärahaan on oikeus työvoimatoimistoon ilmoittautuneella, kokoaikatyötä hakevalla, työkykyisellä työttömällä henkilöllä, joka on työmarkkinoiden käytettävissä ja jolle ei ole voitu osoittaa työtä tai jota ei ole voitu osoittaa koulutukseen. Pykälän mukaan työttömyyspäivärahan saaminen edellyttää muun muassa, että henkilö on työnhakijana työvoimatoimistossa. Tämän vuoksi esitetään työttömyysturvalain 5 §:ään lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan sen estämättä, mitä lain 4 §:ssä ja 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa ja 3 momentissa on säädetty työnhakijanaolosta ja työkykyisyydestä, työttömyyspäivärahaan oikeutetulle henkilölle voitaisiin suorittaa työttömyyspäivärahaa myös siltä työttömyysajalta, jolta henkilö ei saa sairausvakuutuslain 19 §:n 1 momentissa olevan rajoituksen vuoksi päivärahaa tai muu-

ta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa. Työnantajan maksaessa sairausajan palkkaa vastaanotetun osa-aikatyön, sivutyön tai lyhennetyn työpäivän perusteella sovitellun päivärahan maksamista jatkettaisiin myös sairausvakuutuksen omavastuuajalta. Jo nyt työttömyysturvalain 12 §:n 3 momentin mukaan työttömyysvakuutuksen omavastuuajaksi luetaan ne päivät, jotka henkilö työttömyyden alkamisen jälkeen on ollut työkyvytön saamatta siltä ajalta sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa.

Työttömyysturvalain 18 §:n 2 momentin mukaan lyhennettyä työpäivää tekeväälle maksetaan työttömyyspäivärahaa enintään 100:aa täyttä työttömyyspäivää vastaavalta ajalta lomautuskertaa kohti. Lain 19 §:n 3 momentin mukaan osa-aikatyötä vastaanottaneelle maksetaan soviteltua työttömyyspäivärahaa enintään 100 täyden työttömyyspäivärahan suuruisen määrä. Osa-aikatyötä tekevien työttömyysturvan parantamiseksi esitetään sanottuja enimmäismaksuaikoja pidennettäväksi siten, että lyhennettyä työpäivää tekeville lain 17 §:n mukaan lomautetuille ja työttöminä osa-aikatyötä vastaanottaneille päivärahaa maksetaan 150 täyttä päivärahaa vastaava määrä, kuitenkin vähintään 18 kuukauden ajan. Sanottuihin 18 kuukauden laskentajaksoihin luettaisiin ne ajat, jolloin henkilölle on maksettu 18 tai 19 §:n mukaan päivärahaa.

Työttömyysturvalain 19 §:n 4 momentin mukaan, jos henkilö työskentelee yhdenjaksoisesti vähintään kuuden kuukauden ajan työssä, jossa työaika on alalla normaalisti sovellettavan kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajan pituinen, työttömyyspäivien laskentajakso aloitetaan alusta henkilön otettua työttömäksi joututtuaan uudelleen vastaan osa-aikatyötä. Yhdenmukaisen käytännön aikaansaamiseksi esitetään 19 §:n 4 momenttia muutettavaksi siten, että henkilön oltua momentin tarkoittamassa työssä kuuden kuukauden ajan, myös 18 kuukauden laskentajakso aloitettaisiin alusta.

Työttömyysturvalain 19 §:n 1 momentissa on osa-aikatyötä vastaanottaneelle ja 21 §:n 2 momentissa sivutyötä tekeväälle säädetty 400 markan etuoikeutettu osa, jonka ylittävältä osalta työtuloista otetaan 75 prosenttia vähennyksenä huomioon päivärahan suuruutta laskettaessa. Työttömyysturvaetuuksien korottamisesta 3 päivänä kesäkuuta 1988 annetulla

asetuksella (485/88) on sanottu etuoikeutettu osa viimeksi korotettu 490 markkaan. Mainituissa lainkohdissa tarkoitettu etuoikeutettu osa esitetään korotettavaksi 650 markkaan.

Työttömyysturvalain 26 §:n 2 momentin mukaan henkilön saatua ansioon suhteutettua päivärahaa 200 päivältä päiväraha alenee 12,5 prosenttia, ei kuitenkaan perusosaa ja lapsikototusta pienemmäksi. Päivärahaa ei kuitenkaan alenneta henkilöltä, joka ennen 200 päivän täyttymistä on täyttänyt 55 vuotta. Pitkäaikaistyöttömien työttömyysturvan parantamiseksi esitetään sanottu lainkohta kumottavaksi, jolloin ansioon suhteutetun työttömyyspäivärahan 200 suorituspäivän jälkeinen alenema poistuu.

Voimaantulosäännöksen mukaan lain voimaan tullessa 26 §:n 2 momentin mukaan alennettua työttömyyspäivärahaa saavan henkilön päiväraha tarkistetaan tämän uuden lain mukaiseksi. Lain 19 §:n 1 momentissa ja 21 §:n 2 momentissa säädetyt markkamäärät vastaavat vuoden 1989 I neljänneksen tasoa.

Hallitus antaa Eduskunnalle erikseen esityksen työttömyyskassalain (603/84) muuttamisesta siten, että työttömyyskassojen tasausjärjestelmää kehitetään muuttamatta valtion vastattavaa kokonaisuutta ansioturvan menoista.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Lainmuutoksesta aiheutuisi vuonna 1989 yhteensä noin 56 miljoonan markan lisäkustannukset. Tästä olisi valtion osuus noin 39 miljoonaa markkaa, työnantajien noin 16 miljoonaa markkaa ja työttömyyskassojen noin miljoona markkaa. Vuositasolla lisäkustannukset olisivat yhteensä noin 132 miljoonaa markkaa, josta valtion osuus olisi noin 93 miljoonaa markkaa, työnantajien noin 35 miljoonaa markkaa ja työttömyyskassojen noin 4 miljoonaa markkaa.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1989.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyysturvalain (602/84) 26 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 27 päivänä helmikuuta 1987 annetussa laissa (226/87),

muutetaan 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1, 3 ja 4 momentti sekä 21 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 ja 3 momentti sekä 21 §:n 2 momentti mainitussa 27 päivänä helmikuuta 1987 annetussa laissa, ja

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 4 momentti seuraavasti:

5 §

Työttömyyspäivärahaoikeuden rajoitukset

Sen estämättä, mitä 1 momentin 6 kohdassa ja 3 momentissa sekä 4 §:ssä on säädetty työnhakijanaolosta ja työkykyisyydestä, työttömyyspäivärahaan oikeutetulle henkilölle maksetaan päivärahaa myös siltä työkyvyttömyysajalta, jolta henkilö ei saa sairausvakuutuslain 19 §:n 1 momentissa olevan rajoituksen vuoksi päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa.

18 §

Lyhennetty työpäivä

Työttömyyspäivärahaa maksetaan tämän pykälän mukaan lomautuskertaa kohti enintään 150 täyttä työttömyyspäivää vastaavalta ajalta, kuitenkin vähintään 18 kuukauden ajan.

19 §

Osa-aikatyön vastaanottaminen

Kun työtön henkilö ottaa vastaan osa-aikatyötä, hänellä on oikeus soviteltuun työttömyyspäivärahaan siten, että päiväraha ja 75 prosenttia osa-aikatyöstä saadun palkan siitä osasta, joka ylittää 650 markkaa, voivat kuu-

kaudessa yhteensä nousta määrään, joka päivärahana muutoin olisi voitu maksaa.

Soviteltua työttömyyspäivärahaa maksetaan enintään 150 täyden työttömyyspäivärahan suuruinen määrä, kuitenkin vähintään 18 kuukauden ajan.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu henkilö työskentelee yhdenjaksoisesti vähintään kuuden kuukauden ajan työssä, jossa työaika on alalla normaalisti sovellettavan kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajan pituinen, työttömyyspäivien ja 18 kuukauden laskentajakso aloitetaan alusta henkilön otettua työttömäksi jouduttuaan uudelleen vastaan osa-aikatyötä.

21 §

Sivutyö

Työttömyyspäivärahaa maksettaessa otetaan sivutyöstä saatu palkka ja muu työtulo huomioon siten, että päiväraha ja 75 prosenttia palkka- tai muun työtulon siitä osasta, joka ylittää 650 markkaa, voivat kuukaudessa yhteensä nousta perusturvassa henkilön täysimääräisen peruspäivärahan määrään tai ansioturvassa määrään, joka hänelle ansioon suhteutettuna päivärahana muutoin olisi voitu maksaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1989.

Lain voimaan tullessa 26 §:n 2 momentin mukaan alennettua työttömyyspäivärahaa saavan henkilön päiväraha tarkistetaan tämän lain mukaiseksi.

Tämän lain 19 §:n 1 momentissa ja 21 §:n 2 momentissa säädetyt markkamäärät vastaavat vuoden 1989 ensimmäisen neljänneksen tasoa.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1988

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Helena Pesola*

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyysturvalain (602/84) 26 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 27 päivänä helmikuuta 1987 annetussa laissa (226/87),

muutetaan 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1, 3 ja 4 momentti sekä 21 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 ja 3 momentti sekä 21 §:n 2 momentti mainitussa 27 päivänä helmikuuta 1987 annetussa laissa, ja

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Työttömyyspäivärahaoikeuden rajoitukset

Sen estämättä, mitä 1 momentin 6 kohdassa ja 3 momentissa sekä 4 §:ssä on säädetty työnhakijanaolosta ja työkykyisyydestä, työttömyyspäivärahaan oikeutetulle henkilölle maksetaan päivärahaa myös siltä työkyvyttömyysajalta, jolta henkilö ei saa sairausvakuutuslain 19 §:n 1 momentissa olevan rajoituksen vuoksi päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa.

18 §

Lyhennetty työpäivä

Työttömyyspäivärahaa maksetaan tämän pykälän mukaan enintään 100:aa täyttä työttömyyspäivää vastaavalta ajalta lomautuskertaa kohti.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan tämän pykälän mukaan lomautuskertaa kohti enintään 150 täyttä työttömyyspäivää vastaavalta ajalta, kuitenkin vähintään 18 kuukauden ajan.

19 §

Osa-aikatyön vastaanottaminen

Kun työtön henkilö ottaa vastaan osa-aikatyötä, hänellä on oikeus soviteltuun työttömyyspäivärahaan siten, että päiväraha ja 75 prosenttia osa-aikatyöstä saadun palkan siitä osasta, joka ylittää 400 markkaa, voivat kuukaudessa yhteensä nousta määrään, joka päivärähanä muutoin olisi voitu maksaa.

19 §

Osa-aikatyön vastaanottaminen

Kun työtön henkilö ottaa vastaan osa-aikatyötä, hänellä on oikeus soviteltuun työttömyyspäivärahaan siten, että päiväraha ja 75 prosenttia osa-aikatyöstä saadun palkan siitä osasta, joka ylittää 650 markkaa, voivat kuukaudessa yhteensä nousta määrään, joka päivärähanä muutoin olisi voitu maksaa.

Voimassa oleva laki

Soviteltua työttömyyspäivärahaa maksetaan enintään 100 täyden työttömyyspäivärahan suuruinen määrä.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu henkilö työskentelee yhdenjaksoisesti vähintään kuuden kuukauden ajan työssä, jossa työaika on alalla normaalisti sovellettavan kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajan pituinen, työttömyyspäivien laskentajakso aloitetaan alusta henkilön otettua työttömäksi jouduttuaan uudelleen vastaan osa-aikatyötä.

Ehdotus

Soviteltua työttömyyspäivärahaa maksetaan enintään 150 täyden työttömyyspäivärahan suuruinen määrä, *kuitenkin vähintään 18 kuukauden ajan.*

Jos tässä pykälässä tarkoitettu henkilö työskentelee yhdenjaksoisesti vähintään kuuden kuukauden ajan työssä, jossa työaika on alalla normaalisti sovellettavan kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajan pituinen, työttömyyspäivien *ja 18 kuukauden* laskentajakso aloitetaan alusta henkilön otettua työttömäksi jouduttuaan uudelleen vastaan osa-aikatyötä.

21 §

Sivutyö

Työttömyyspäivärahaa maksettaessa otetaan sivutyöstä saatu palkka ja muu työtulo huomioon siten, että päiväraha ja 75 prosenttia palkka- tai muun työtulon siitä osasta, joka ylittää 400 markkaa, voivat kuukaudessa yhteensä nousta perusturvassa henkilön täysimääräisen peruspäivärahan määrään tai ansioturvassa määrään, joka hänelle ansioon suhteutettuna päivärähana muutoin olisi voitu maksaa.

Työttömyyspäivärahaa maksettaessa otetaan sivutyöstä saatu palkka ja muu työtulo huomioon siten, että päiväraha ja 75 prosenttia palkka- tai muun työtulon siitä osasta, joka ylittää 650 markkaa, voivat kuukaudessa yhteensä nousta perusturvassa henkilön täysimääräisen peruspäivärahan määrään tai ansioturvassa määrään, joka hänelle ansioon suhteutettuna päivärähana muutoin olisi voitu maksaa.

26 §

Päivärahakauden kesto

Henkilön saatua ansioon suhteutettua päivärahaa 200 päivältä päiväraha alenee 12,5 prosenttia, ei kuitenkaan perusosaa ja lapsikorotusta pienemmäksi. Mainitun 200 päivän laskenta aloitetaan uudelleen alusta, kun henkilö on ollut kahdeksan kuukauden tarkastelujakson aikana kokoaikatyössä vähintään 75 päivää. Päivärahaa ei kuitenkaan alenneta henkilöltä, joka ennen 200 päivän täyttymistä on täyttänyt 55 vuotta.

(2 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1989.

Lain voimaan tullessa 26 §:n 2 momentin mukaan alennettua työttömyyspäivärahaa saavan henkilön päiväraha tarkistetaan tämän lain mukaiseksi.

Tämän lain 19 §:n 1 momentissa ja 21 §:n 2 momentissa säädetyt markkamäärät vastaavat vuoden 1989 ensimmäisen neljänneksen tasoa.